

# Aleksij Kobal

SLIKA KOT PSIHIČNI PAYSAGE

(arhe-tekture kot »vrtni časa«, giardini chiusi kot arkhè post mortem v romantični, visokorenesančni epokhè)

V Kobalovih »arhitekturah« gre za čiste barvne ploskve in za poseben metafizični ekspresionizem, ki jih zaznamuje svojski individualizem in posebna umetniška zavest, tako da bi lahko spregovorili o fantastični realnosti, o fantazijski, arhetipični urbani krajini, ki jo na svojih platnih slikar prav manično ponavlja; kjer sta človeški lik in civilizacijska opredelitev – historični spomin – odsotna, izgnana iz sveta

podob, ki zdaj delujejo po sebi, se pravi avtohtono, kot prikazni iz noči, kot metafizične scenografije; s sencami, ki označujejo svet brez subjekta, svet, ki živi v posebni luči, v svetlobi, ki ne prihaja od drugod kot od stvari, ki jih slikar tako veristično zdaj upodablja. Lahko bi torej govorili o notranjih prostorih, ki živijo svojo potujeno in postvarjeno – reificirano – prabistvo, kjer ni mogoče bivanje po ustaljenih normah, kjer ni razvoja in odnosov v eksistencialnem smislu; kjer vse otrpne v trenutku, ki ga ni, ki je v točki nič, a vendar hkrati tudi večni. Slika je torej arhetip, ki ga v načelu omejuje »realistična« pojavnost, na meji romantizma in modernizma. Izgubljenost kot odsotnost se z vsakim delom še stopnjuje, podoba je zaprta vase in izgoreva v kromatičnem naboju.

Zunanji videz temelji na psihološkem, notranjem pogledu, s katerim je določena specifična ikonografija. Zunanost, ki jo določa poslikava eksterierov, je le navidezna, dejansko jo slikar naslika kot *interieur paysage*, se pravi v zatišju neprodušne notranjosti ateljeja.

V tem smislu bi lahko trdili, da so arhitekture prepredene z notranjim občutjem, z izvirnostjo v tretmanu barve in svetlobe; čeprav gre tudi za razvoj in za »premike«, posebej v načinu »prisostvovanja« odsotnega subjekta. In čeprav gre venomer za upodabljanje stvari, v tem slikarstvu prevladuje nezavedni Jaz, osebna umetnikova drža, duhovno stanje, ki prevlada vsako drugo in drugovrstno opredelitev. Tako razumemo to stopnjevanje kot vsebinsko enovito »stanje«, vsaj kar zadeva téme in metodo, strukturirano podobo, kjer ista tehnika in nespremenjeni likovni

postopki povsem sledijo toku podzavesti in ne, kot se morda dozdeva, različnim gledanjem prostora, različnim prizoriščem. Tu zdaj ne gre za bipolarnost v »naturi« in »kulturi«, še manj za apostrofiranje civilizacijskega odmika v smislu njenega razpadanja in postvarjene slikovne »zgodovine«. Prazne konstrukcije ne učinkujejo več same zase, ampak so zvezane z občutjem individualne stiske. Tesnobna vzdušja niso posledica univerzalne katastrofične izkušnje, temveč odsevajo čisto konkretno čustveno spoznanje, ki napoveduje manko in izgubo nekdanjega subjekta.

Tako vsebina, predmet, sporočilo dela ostajajo skrivnost za nas in za slikarja, ki nikakor ni več razdvojen na željo slikanja krajine in na abstraktno, abstrahirano tematiko v modernističnem slikarstvu. Avtor torej rezistira in vztraja pri svoji odločitvi, da slika »psihične pejsaže«, pri čemer ga zdaj vodi primarni notranji afekt, doživljanje in čustvovanje. Te slike niso več samo sanjarjenje ob temeljni izgubi slikarskega predmeta, temveč neskončno živ utrip podobe. Zato bi težko trdili, da sta umetniški pristop in likovni izraz v načelu reducirana, ravno obratno: v ničemer ne razvrednotita vsebine platna, temveč ga bogatita z uživanjem, naslado, ki zdaj spet vodita umetnikovo roko. Specifična pulzija, utripanje slikovnega ekrana še povečuje ekspresivnost dela, njeno simbolnost, ki jo zdaj vodi psihična izkušnja. Slikar ni ločen od stvari, ki jo podoba prezentira, vendar je naslikana predmetnost v resnici pogojena le s stanjem duše in ne z imitacijo narave; to stanje pa nosi v sebi le osebni, eksistencialni, in ne kulturni, civilizacijski ali historični ekvivalent. Kajti Kobalovo slikarstvo je simulacrum podzavestnega popotovanja in pokrajini, povezanih s čustveno vsebino, fantazme nedotaknjene celote, ki je še možna v duši; ponovno najden izgubljeni paradiz, ki tudi ni še pravi predmet slike. In ki ga vodi avtorjeva želja – veselje, sla, naslada in užitek – v slikanju pokrajini čustvene in čutne duše. (Andrej Medved)

Zgoraj:

Kako zveni Šiška, 2009, olje na platnu, 90 x 75 cm

Na prvi strani:

Prepovedane arkade, 2010, olje na platnu, 70 x 100 cm (detajl)



Klesjev avtoportret, 2009, olje na platnu, 100 x 120 cm

Nocturno, 2012, olje na platnu, 200 x 135 cm





Obrobje lepote, 2010, triptih - olje na platnu, 150 x 50 cm x 3

## Aleksij Kobal



### Življenjepisni podatki

Rojen je bil 23. oktobra 1962 v Kopru. Za likovno udejstvovanje je prejel več priznanj in nagrad. Leta 1986 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Janezu Berniku. Podiplomski študij iz slikarstva je zaključil leta 1993 pri profesorici Metki Krašovec. Živi in dela v Ljubljani, kot svobodni umetnik.

### Naslov

Mucherjeva 1, 1000 Ljubljana  
Tel: 01 56 86 202  
GSM: 041 839 905  
E-mail: aleksij.kobal@telemach.net  
www.aleksij-kobal.si

### Samostojne razstave

- 2012 - Slika kot psihični pajsage, Poslovni center Hit-Paviljon, Nova Gorica
- 2011 - Prepovedano mesto, Galerija Inštitut Jožef Stefan, Ljubljana
  - Prepovedano mesto, Poslovni center Mercator, Ljubljana
  - Domišljanja, Galerija Simulaker, Novo mesto
- 2010 - Prepovedano mesto, Galerija Eurna, Ljubljana
- 2008 - Zrcaliti vajenca k soncu, Mestna galerija, Nova Gorica
- 2007 - Zrcalne slike, Kibla, Maribor
  - Poroka stoletij, Galerija Mercator, Ljubljana
- 2006 - Kronosov prašum, Ljubljanski grad, Ljubljana
- 2002 - Capricciose, Groharjeva galerija, Škofja loka
  - Zrcalne slike, galerija O.K. mmc Palach, Rijeka (HR)
  - Capricciose, Galerija Dante – Marino Cettina, Umag (HR)
- 2001 - Zrcalne slike, Mestna galerija, Nova Gorica
- 1999 - Časovne rane, Bežigrajska galerija, Ljubljana
- 1998 - Jutrnja meglja, Galerija Alkatraz – Metelkova, Ljubljana
- 1997 - Providence, Galerija Eurna, Ljubljana
  - Providence, A + A Gallery, Madrid (E)
- 1994 - Starless - zgodba o Prešnici, Galerija Eurna, Ljubljana
- 1990 - Centripetalne slike, Galerija Eurna, Ljubljana

### Skupinske razstave

- 2012 - Divji v srcu, Galerija Insula, Izola / Isola
- 2011 - Ivan, dej mi rešpetrin, Sokolski dom, Škofja loka
  - Preview Berlin - The emerging Art Fair, Berlin (D)
  - Contemporary Art from Slovenia, ECB Frankfurt (D)
  - Figuralno Figuratívno Figuralno, Obalne galerije Piran, Monfort, Portorož / Portorože
- 2010 - Slike z razstave, Galerija Eurna, Ljubljana
  - ARKHÉ - Aleksij Kobal, Marko Jakše, Tovarna umetnosti, Majšperk
  - Risba na slovenskem II, Muzej Suvremene Umjetnosti, Zagreb (HR)
  - Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka (HR)
  - Renaissance nostra, Private View and Project space, Sophienstrasse (Jarmuschek+Partner), Berlin (D) - Ksenija Čerče, Aleksij Kobal, Matej Košir, Kiki Omerzel, Mark Požlep, Arjan Pregl, Andreas Sachsenmeier, Isabel Schmiga, Goran Tomčić, Alexander Valchev, Urša Vidic
  - Divji v srcu - Kalan, Kobal, Sicoe, Bratuša, Mestna galerija, Nova Gorica
  - Divji v srcu - Kalan, Kobal, Sicoe, Bratuša, Kibla, Maribor
- 2008 - Trije pogledi kraške pokrajine Zoran Mušič - Silvester Komel - Aleksij Kobal, Galerija Lojze Spacal, Štanjel
  - Divji v srcu - Kalan, Kobal, Sicoe, Bratuša, Galerija Eurna, Ljubljana
- 2004 - Slovene Art 1985 – 1995, Moderna galerija, Ljubljana
  - Presežen slikovni okvir, Bežigrajska galerija, Ljubljana

- 2002 - Divji v srcu - Kalan, Kobal, Sicoe, Kokalj, Galerija Eurna, Ljubljana
- 2001 - Zbirka Faktor banke, Moderna galerija, Ljubljana
  - Prostor spreminjanj, Bežigrajska galerija – 25 let, Ljubljana
  - Mednarodna izložba crteža, Moderna galerija, Rijeka (HR)
- 2000 - MIB ART - For the Economy of the Eye, Palazzo del Ferdinando, Trieste / Trst (I)
  - 90. leta v primorski likovni umetnosti, Mestna galerija, Piran / Pirano
  - Sublimno in romantizem, Mestna galerija, Ljubljana
- 1999 - Homo sapiens 3000, Kibla, Maribor
- 1998 - Omage to Gallery A + A, Circolo des Belles Artes, Madrid (E)
  - Positionen des Körpers, Dortmund, Berlin, Bonn, Hilden (D)
  - Izbor slovenskih umetnikov, razstavljenih v Madridu, Gallery A + A, Venezia (I)
  - Intra muros, Trdnjava Ključ, Bovec
  - Divji v srcu - Kalan, Kobal, Sicoe, Galerija Eurna, Ljubljana
  - Sublimno in romantizem, Galerija Loža, Koper / Capodistria
- 1997 - Caleidoscopio, Europea project of Italy, Austria and Slovenia, Torino, Parco Regionale e Borgo Castello La Mandria Venaria Reale, Napoli, Complesso monumentale di S. Chiara e S. Maria La Nova
  - Mesec kulture, Galerija Eurna, Ljubljana
  - Slovenska umetnost, izbor DSLUS, Fulda (D)
- 1995 - Majski salon, Razstavišče Riharda Jakopiča, Ljubljana
  - Pregled slovenske umetnosti 80 in 90, Sala Franco, Trieste / Trst (I)
  - Bienale mesta Kranj, Mestna hiša, Kranj
- 1994 - Triennale U3, Moderna galerija, Ljubljana
  - Angelske prisotnosti, Galerija Eurna, Ljubljana
- 1993 - De figure, ŠKUC galerija, Ljubljana
- 1991 - Bienale mladih, Moderna galerija, Rijeka (HR)
  - Slovenske Atene, Moderna galerija, Ljubljana
- 1989 - Bienale mladih, Moderna galerija, Rijeka (HR)

### Nagrade

- 1977 - Plečnikova nagrada za grafično oblikovanje na srednji šoli
- 1995 - Velika nagrada Majskega salona

Izdal Hit Nova Gorica  
Oblikovanje Bojan Bole  
Predstavitelj Andrej Medved  
Fotografije del Aleksij Kobal in Gip Art  
Fotoprotret Borut Krajnc  
DTP ArtTECH  
Tisk Grafika Sola, Nova Gorica, februar 2012  
Postavitelj razstave Bojan Bole



### Poslovni center Hit - Paviljon

Hit, d.d., Delpinova 7a, SI-5000 Nova Gorica, Slovenija  
t +386 (0)5 / 336 42 15, f +386 (0)5 / 302 55 57  
www.hit.si  
katja.kogej@hit.si

# Aleksij Kobal

